

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖSPäätös nro 37/2010
21.5.2010**Asia** Virkasuhteen irtisanomista ja virantoimituksesta pidättämistä koskeva oikaisuvaatimus**Oikaisuvaatimuksen tekijä**

A, vanhempi konstaapeli

Virasto Poliisilaitos**Päätös, johon haetaan oikaisua**

Poliisilaitos on päätöksellään 28.4.2009 irtisanonut A:n vanhemman konstaapelin virasta ja pidättänyt hänet virantoimituksesta välittömästi.

Päätöksen perustelujen mukaan A on syyllistynyt 21.8.2008 törkeään rattijuopumukseen, josta käräjäoikeus on tuominnut hänet 80 päiväsakon rangaistukseen 6.11.2008 ja ajokieltoon, jonka viimeinen voimassaolo päivä oli 28.2.2009. Hovioikeus ei ole tuomiossaan 27.2.2009 muuttanut käräjäoikeuden tuomiota. Kyseisellä menettelyllä A olennaisesti vaarantaa luottamusta poliisille kuuluvien tehtävien hoitamisessa. A:n päihteiden käyttöön on pyritty vaikuttamaan vuosien 2005 ja 2006 aikana kuntoutusjaksoilla. A on edellä kuvatulla menettelyllään käyttäytynyt siten, että hänen käyttäytymisensä on omiaan vaarantamaan luottamusta poliisille kuuluvien tehtävien asianmukaiseen hoitoon. A:n olisi tullut käsittää, että poliisimiehen tulee merkittävänä julkisen vallan käyttäjänä noudattaa virka-asemastaan seuraavaa käyttäytymisvelvoitetta myös vapaa-aikana. A:n menettely on katsottava virkavelvollisuuksien vastaiseksi.

Oikaisuvaatimus

Poliisilaitoksen päätös on kumottava.

A ei ole syyllistynyt sellaiseen tekoon, että hän olisi soveltumaton toimimaan virkamiehenä. Hän ei ole käyttäytynyt tavalla, joka olisi omiaan vaarantamaan luottamusta poliisille kuuluvien tehtävien asianmukaiseen hoitoon. A:n tapauksessa on kysymys yksittäistapauksesta ja hän ei ollut edes kyseisessä tilanteessa virantoimituksessa, vaan vuorotteluvapaalla.

Teon syynä on ollut monta tekijää: sairauksien yhteisvaikutus ja huonosti hoidettu työuupumus. Sairaus ei saa olla perusteena irtisanomiselle. Virkamieslain 25 §:n mukaisia erityisen painavia syitä tässä tapauksessa A:n kohdalla ei ole eikä myöskään syytä virantoimituksesta pidättämiseen. A:lla on täysin rikkeetön tausta ja nyt kysymyksessä olevasta teosta hän on saanut sakkorangaistuksen. Kirjallinen varoitus olisi ollut riittävä seuraamus asiassa.

A ei ole menetellyt millään tavoin tietoisesti eikä niin, että hän olisi voinut mieltää syyllistyvänsä ylipäänsä lainkaan rattijuopumukseen eikä ainakaan sen törkeään tekemuotoon. A oli nauttinut pullon olutta ja suullisen vahvempaa alkoholia juuri ajoon lähtiessään ja oli kuljettanut ajoneuvoa noin 300 metrin matkan. Tarkkuusalkometrillä otetun puhalluskokeen mukaan hänen hengitysilmassaan on ollut vain lievästi (0,02 mg/l) törkeän tekemuodon rajan ylittävässä määrin alkoholia.

Esitutkintapöytäkirjaan liitettyyn mittauspöytäkirjaan tekoajaksi on kirjattu klo 14.20 ja näytteenottoajaksi 14.58. Esitutkintapöytäkirjan ilmoitusosaan on sen sijaan alkometrin puhallusajaksi, teon jälkeen, kirjattu 14.18 ja tarkkuusalkoholimittauksen ottoajaksi 15.02. Esitutkinnan ilmoitusosaan ja tutkintapöytäkirjaan kirjattuja ajankohtia olisikin tulkittava A:n eduksi. Ajo on siten päätynyt klo 14.18 mennessä ja tarkkuusalkoholimittaus on toimitettu tästä 44 minuutin kuluttua klo 15.02. Tuossa ajassa A:n nauttima alkoholi on siten imeytynyt ettei hänellä ole voinut edes olla alkoholia veressään välittömästi ajon päätyttyä törkeän tekotapamuodon rajan ylittävästi.

Poliisilaitoksen päätöksellä on kovennettu A:n jo samaa rikosoikeudellista rangaistusta.

A on suoriutunut aina hyvin työtehtävistään. Hän ei ole saanut koskaan mitään huomautusta tehtäviensä laiminlyönnistä ja hän on saanut myös paljon hyvää asiakaspalautetta.

Vuonna 2005 A:lla on todettu uniapnea. Koska hänen väsymystilaansa ei ymmärretty töissä, hän on joutunut tuolloin sairauslomalle. A on lähtenyt väsymyksensä vuoksi myös vuorotteluvapaalle.

A on ollut paitsi virantoimituksesta pidätettynä, myös sairauslomalla. Hän on kääntynyt terveydenhuoltoviranomaisten puoleen avun saamiseksi jaksamiseen ja voidakseen myöhemmin tehdä työtä asianmukaisesti sekä välttyäkseen jatkossa nyt syntyneen kaltaisilta ongelmilta. Aikanaan hänen piti itse hakea apua jaksamiseen, työpaikalta hän ei saanut alussa mitään ohjausta ennen kuin vasta 7.6.2007, jolloin poliisipäällikkö B:n johdolla laadittiin muistio kuntoutusmahdollisuuksista A:n pyynnöstä.

A on nyt terveytensä puolesta valmis työtehtäviin. Alkoholin käytön hän on lopettanut kokonaan 8.9.2008. A on saanut antabushoitoa ja hän käy säännöllisesti psykiatrian erikoislääkärillä.

Irtisanominen ja virantoimituksesta pidättäminen ovat kohtuuttomia seurauksia, jotka aiheuttavat A:lle suuria taloudellisia vaikeuksia. A:n talouteen kuuluu vaimo ja vaimon alaikäinen lapsi ja hänellä on vielä velkaa hoidettavanaan. A:n ei ole helppo yli 50-vuotiaana saada uutta työtä ja hän alkaa olla myös jo liian iäkäs uudelleen koulutettavaksi, eikä välttämättä tule edes hyväksytyksi ikänsä puolesta mihinkään koulutukseen. A olisi päässyt eläkkeelle poliisin toimestaan viiden vuoden päästä.

Asian käsittely ja selvittäminen

Poliisilaitos on antanut vastineen ja A sen jälkeen vastaselityksensä.

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN RATKAISU

Perustelut

Sovellettavat säännökset

Valtion virkamieslain 14 §:n 2 momentin mukaan virkamiehen on käyttäytävä asemansa ja tehtäviensä edellyttämällä tavalla. Poliisilain 9 c §:n mukaan poliisimiehen on virassa ja yksityiselämässään käyttäytävä siten, ettei hänen käyttäytymisensä ole omiaan vaarantamaan luottamusta poliisille kuuluvien tehtävien asianmukaiseen hoitoon. Arvioitaessa poliisimiehen käyttäytymistä otetaan huomioon myös hänen asemansa ja tehtävänsä poliisihallinnossa.

Valtion virkamieslain 40 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaan virkamies voidaan pidättää virantoimituksesta välittömästi irtisanomisen jälkeen, jos irtisanomisen perusteena oleva teko tai laiminlyönti osoittaa virkamiehen siinä määrin soveltumattomaksi tehtävänsä, ettei virantoimitusta voida jatkaa tai jos virantoimituksen jatkuminen irtisanomisajan voi vaarantaa kansalaisen turvallisuuden.

Valtion virkamieslain 25 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen ei saa irtisanoa virkasuhdetta virkamiehestä johtuvasta syystä, ellei tämä syy ole erityisen painava. Tällaisena syynä ei voida pitää ainakaan virkamiehen sairautta, vikaa tai vammaa, paitsi jos siitä on ollut seurauksena virkamiehen työkyvyn olennainen ja pysyvä heikentyminen ja virkamiehellä on sen perusteella oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen.

Asiassa saatu selvitys

Käräjäoikeuden tuomion 6.11.2008 mukaan A on 21.8.2008 kuljettanut pakettiautoa vanhainkodin parkkipaikalla noin muutaman sadan metrin matkan nautittuaan alkoholia niin, että hänellä on ajon jälkeen ollut 0,55 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, ja olosuhteet ovat olleet sellaiset, että

teko on ollut omiaan aiheuttamaan vaaraa toisen turvallisuudelle. A on tuomittu törkeästä rattijuopumuksesta 80 päiväsakon sakkorangaistukseen ja hänet on määrätty ajokieltoon, jonka viimeinen voimassaolopäivä on ollut 28.2.2009. Hovioikeus on tuomiollaan 27.2.2009 Nro 259 pysyttänyt käräjäoikeuden tuomion.

A on ollut tekohetkellä 21.8.2008 vuorotteluvapaalla kihlakunnan poliisilaitoksen vanhemman konstaapelin virasta aina 2.10.2007 lukien. Vuorotteluvapaan oli määrä päättyä 24.9.2008.

Oikeudellinen arvio ja johtopäätökset

Virkamieslautakunta toteaa, että irtisanomisperusteen olemassaoloa arvioitaessa on otettava huomioon valtion palveluksessa olevien virkamiesten toisistaan poikkeaviin tehtäviin kohdistuvat erilaiset vaatimukset. Poliisimiehen on myös yksityiselämässään käyttäydyttävä niin, ettei hänen käyttäytymisensä ole omiaan vaarantamaan luottamusta poliisille kuuluvien tehtävien asianmukaiseen hoitoon. Lautakunta katsoo, että velvollisuus ulottuu myös virkavapauden aikaan, mutta pitkäaikainen virkavapaus voi yksityiselämän suojan ja suhteellisuusperiaatteen mukaisesti lieventää velvollisuuden sitovuutta yksittäistapauksessa. A on ollut rattijuopumukseen syyllistyessään jo lähes vuoden vuorotteluvapaalla. Tämä seikka on aihetta ottaa huomioon asiaa arvioitaessa.

A on syyllistynyt törkeään rattijuopumukseen siten kuin käräjäoikeuden ja hovioikeuden tuomioista ilmenee. A vetoaa siihen, että hänen moitittava tekonsa johtui sairauksien yhteisvaikutuksesta ja huonosti hoidetusta työuupumuksesta. Virkamieslautakunta katsoo, että hän ei esittänyt sellaista selvitystä sairauksista, että niitä voitaisiin pitää virkamieslaissa tarkoitettuna sairautena.

Poliisimiehen syyllistymistä törkeään rattijuopumukseen on pidettävä vakavasti moitittavana tekona. Tämä seikka ja A:n virkatehtävät ovat selvästi puoltamassa kantaa, jonka mukaan poliisilaitoksella on ollut erityisen painava syy virkasuhteen irtisanomiseen. Kuitenkin A on ollut teon aikana vuoden kestäväällä vuorotteluvapaalla, ja hänellä on pitkä virkaura poliisin palveluksessa. Näihin seikkoihin on kiinnitettävä huomiota arvioitaessa hänen käyttäytymistään ja sopivuuttaan jatkaa poliisimiehen tehtävissä, ja samoin siihen, onko työnantajan valitsema virkamiesoikeudellinen seuraamus ankaruudeltaan oikeasuhteinen tässä tilanteessa. Asiaan vaikuttavia näkökohtia kokonaisuutena arvioituaan lautakunta katsoo, että poliisilaitoksella ei ole ollut erityisen painavaa syytä A:n irtisanomiseen. Asian näin päättyessä poliisilaitoksella ei myöskään ole ollut laillista perustetta pidättää A:ta virantoimituksesta.

Päätös

Virkamieslautakunta hyväksyy oikaisuvaatimuksen ja kumoaa päätöksen irtisanomisen ja virantoimituksesta pidättämisen osalta.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion virkamieslaki 14 § 2 mom, 25 § 1 mom ja 2 mom ja
40 § 2 mom 4 kohta
Poliisilaki 9 c §

Muutoksenhaku

Valitusosoitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Varapuheenjohtaja

Heikki Kulla

Esittelijä

Petteri Plosila

Virkamieslautakunnan päätös oli tulos äänestyksestä, jossa enemmistön muodostivat varapuheenjohtaja Kulla sekä jäsenet Paanetoja, M. Nieminen, Komulainen ja Keturi. Vähemmistön muodostivat jäsenet Äijälä, Isomäki sekä varajäsen Kerkelä, joiden eriävä mielipide on päätöksen liitteenä.

Eri mieltä olleiden jäsenten Äijälän ja Isomäen sekä varajäsen Kerkelän lausuma:

A on syyllistynyt törkeään rattijuopumukseen siten kuin käräjäoikeuden ja hovioikeuden tuomioista ilmenee. A on näin menetellessään käyttäytynyt tavalla, joka ei vastaa hänen tehtäviään ja asemaansa.

Poliisimiehen syyllistymistä törkeään rattijuopumukseen on pidettävä vakavasti moitittavana tekona. Katsomme, että vaikka A on ollut tapahtumahetkellä vuorotteluvapaalla, ei se vähennä poliisimiehen käyttäytymiselle asetettavia vaatimuksia. A:n teon vakavuus, hänen virkatehtävänsä ja muut olosuhteet huomioon ottaen poliisilaitoksella on katsova olleen erityisen painava syy virkasuhteen irtisanomiseen, vaikkakin A:lla on pitkä virkaura poliisin palveluksessa. Teko on myös osoittanut A:n siinä määrin soveltumattomaksi tehtävänsä, että hänet on voitu välittömästi irtisanomisen jälkeen pidättää virantoimituksestaan. A:n saama rikosoikeudellinen seuraamus ei ole sellainen seikka, jolla olisi lieventävää merkitystä tämän asian arvioinnissa.

Tämän vuoksi hylkäämme oikaisuvaatimuksen.

Asian esittelijän, virkamieslautakunnan sihteerin Petteri Plosilan eriävä mielipide oli saman sisältöinen kuin eri mieltä olleiden jäsenten lausuma.